

Kinderwagens en opblaaspoppen

Fabriekswerk

**TE ZIEN OP
FOTOFESTIVAL
NAARDEN**

Van 18 mei tot en 23 juni

www.fotofestivalnaarden.nl

www.xiaoxiaoxu.com

www.marcovanduyvendijk.nl

www.fotowillem.com

Wat is de overeenkomst tussen een kinderwagen en een opblaaspop? Beiden worden grotendeels gefabriceerd in China waar drie fotografen het werken in de Chinese fabrieken vastlegden. Willem Wernsen bezocht bijna 15 jaar geleden een kinderwagenfabriek. Vorig jaar legden Xiaoxiao Xu en Marco Duyvendijk een moderne fabriek voor opblaaspoppen vast. De verschillende werkwijze en achtergrond van de fotografen tonen interessante verschillen en overeenkomsten. →

BOEKTIP

Love Doll Factory

Xiaoxiao Xu en Marco Duyvendijk

ISBN 9789081338547

€ 17,-

Waarom hebben jullie gekozen voor dit onderwerp?

“Poppen hebben mij altijd geïntrigeerd. Sommige poppen lijken zo echt en hebben zulke menselijke vormen dat ik er kippenvel van krijg. Alsof ze tot leven komen. In China spelen poppen een belangrijke rol in de maatschappij. Van de poppen in traditionele klederdracht in het poppentheater tot de papieren poppen, die worden verbrand zodat ze naar de hemel kunnen gaan als geschenk voor overledenen. óó een nieuwsuitzending zagen Marco en ik een foto van een opblaaspoppenfabriek. Het was zo'n raar beeld dat we het direct wilde fotograferen. Niet alleen registreren, maar ook het gekke en magische laten zien”, reageert Xiaoxiao Xu enthousiast. Het toeval bracht Willem Wernsen op het pad van een Chinese kinderwagenfabriek. “In 1999 kreeg ik de kans om samen met mijn schoonzus, een tolk en vertaalster Chinees, vijf weken door China te trekken. De laatste acht dagen van de reis moest zij aan het werk in een kinderwagenfabriek. Ik mocht daar fotograferen en kreeg alle gelegenheid om op de foto te zetten wat ik wilde. Als Sociaal documentair fotograaf, gaat je hart dan open. Het doel van de reis was het leren kennen van een andere cultuur. Welke mensenfotograaf wil dat nu niet!”

Hoe pak je zoiets aan?

Willem: “Niet anders dan de manier waarop ik mijn straatbeelden en portretten maakte vóór de reis naar China. Portretten van mensen in hun omgeving. Zwart-wit, gemaakt met een analoge middenformaatcamera. Als de soep goed is, moet je daar niets meer aan toevoegen”. Xiaoxiao ging het avontuur aan samen met fotograaf Marco Duyvendijk. “Hoewel mijn foto's in kleur zijn, heb ik deels ook gebruik gemaakt van een Hasselblad middenformaat camera, maar ook van een Holga Lomocamera met flits waardoor dat echte plastic fantastisch beeld ontstaat. De fabriek hebben we heel eenvoudig gezocht via internet en per e-mail gevraagd of we daar mochten fotograferen. De eigenaar was heel aardig en toegankelijk. Hij is trots op zijn fabriek. Omdat het maar een kleine fabriek was, hebben we het hele project in één dag gefotografeerd. We mochten daar vrij rondlopen en alles fotograferen wat we wilden. Voor de mensen die er werken is het onderdeel van hun normale dagelijkse leven. Voor ons blijft het toch raar om oude vrouwtjes de hele dag tepels op plastic borsten te zien plakken.”

Waardoor werden jullie verrast?

Xiaoxiao lacht: “Ik had van tevoren de meeste bizarre tafereelen in mijn hoofd en dat beeld bleek werkelijkheid. Al die stapels met poppen, losse, handen voeten en tietten, echt absurd.” Willem reageert: “Voor mij gelukkig geen cultuurshock tijdens de reis. Ik had al veel van mijn schoonzus gehoord, ook wat de fabriek betreft en wist dus ongeveer wat ik aan zou treffen. In de fabriek was het even wennen voor de arbeiders. Ik kreeg al snel contact met de mannen, met de dames duurde het een paar dagen.” Dat snelle contact verraste mij, het is maar afwachten of het klikt, zoiets heeft toch invloed op je beelden.”

Heeft dat jullie achtergrond de series beïnvloed?

“Ik denk het wel”, reageert Xiaoxiao. “Chinezen zijn heel bescheiden. Dat zie je terug in deze fotoserie. Ik houd meer van stilltjes observeren en klikken. Toch, doordat ik in Nederland ben gekomen, heb ik toch ook een beetje afstand tot China waardoor ik met een meer nuchtere en beschouwende blik naar China kan kijken.” Willem knikt: “Ja, ik spreek natuurlijk niet de taal en ken ook de gewoontes van het volk niet, maar doordat ik eerst vier weken door China had gereisd was ik wel gewend geraakt aan wat je ziet. Wellicht is het wel in je voordeel om als nogal forse en grote Nederlander tussen die veelal kleinere chinezen je werk te doen. Je bent een soort van bezienswaardigheid. Oogcontact, gebarentaal en een vriendelijke uitstraling is voldoende als je allebei een andere taal spreekt.” →

Wat willen jullie met je serie bij de kijker teweeg brengen? Willem: "Wat ik niet voelde als cultuurschok, kreeg ik het wel even te pakken wat betreft de sociale omstandigheden in de fabriek. Keihard werken, uren achtereen, zes dagen per week, zonder beschermende kleding, oordoppen of afzuiginstallatie bij de giftige galvaniseerbaden. De woonomstandigheden in het fabriekskomplex waren abominabel slecht, hokken met stapelbedden en een tafel. Vaak gedeeld door twee echtparen die samen in de fabriek werkten. Eten werd gekookt in de 'gaarkeuken', waar hygiëne ver te zoeken was. Voor de managers werd apart gekookt. Dat samen met mijn belevenissen op papier, wil ik met deze serie naar buiten brengen. Nu 14 jaar later, hangt het dan op Fotofestival Naarden. Inmiddels zijn de lonen hoger, de arbeidsomstandigheden veiliger en de huisvesting beter, maar ik denk dat de werkdruk nu wellicht nog veel hoger is." Xiaoxiao had een heel ander doel. "Ik wilde een serie foto's maken gericht op het bizarre en het rare van het onderwerp. Laten zien hoe onromantisch het is. Het hoeft dus geen registratie te zijn hoe mensen in de fabriek werken, maar meer een weergave van de sfeer. Tegelijkertijd speelt humor een belangrijke rol. De sekspoppen in deze serie staan symbool voor lust. Ik wil de kijker een fascinerend kijkje achter de schermen geven, waarbij de kijker zijn eigen fantasie kan gebruiken."